



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۲/۰۷/۱۳

عبدالغفور لېوال

## د «هب» تیلیسکوب

او

### د نجونو زدکړه

پر ساینس و فیزیک ولاری نړی تشیال ته (هب) نومی تیلیسکوب استولی، چې دا دی د کائناتو په زړه پورې عکسونه رالېږي او خلک ورته حیران دي...

ګڼ کسان لګیا دي، ساینسپاله نړی زموږ له شاتګپالو باورونه سره پرتله کوي او د افسوس لاسونه سره موبیني. ستونزه د ایډیولوژیک تحجر ده. مور ته دا باور راکړل شوی دی، چې هرڅه باید هماغسې وي لکه زموږ د نیکونو د نیکونو د نیکونو په زمانه کې چې وو. که یوه خیره نوي شوه، نو بدعت دی، کفر دی.

له مسواکه غرض د غابونو پاکي نه، بلکې پخپله مسواک دی، ځکه خو برس او د غابونو کریم، چې غابونه لا ښه پاکوي بدعت او کفر ګڼل کیږي.

هغوی، چې وایي اسلامي نړی پخوا لوی لوی عالمان پاللي، ریښتیا نه وایي، ځکه هغه لوی لوی پوهان چې د تصادف له مخې په اسلامي نړی کې زېږېدلي و، هم د متحجرو او شاتګپالو زهادو له لاسه تباہ او برباد شوي دي، تقریباً داسې لوی دانشمند نه شته، چې تکفیر شوی دي نه وي.

څو بېلګې یې وګورئ:

د بلخ نابغه ابن سینا ټول عمر د وچو متعصیو زاهدانو د تکفیر له لاسه په تېښته و او په همدې تېښته کې ومړ، شیخ الرئیس ته منسوبه دغه رباعي ښه په غور ولولئ:

**کفر چو منی گزاف و آسان نبود  
محکمتر از ایمان من ایمان نبود**

**در دهر چو من یکی و آن هم کافر  
پس در همه دهر یک مسلمان نبود**

د اشراقی فیلسوفی لوی او پیاوړی فیلسوف شیخ شهاب الدین سهروردی یې تکفیر او بیا یې د خپل کلک ملګري ملک ظاهر (د صلاح الدین ایوبی زوی) زړه ورڅخه تور کړ، ظاهر له مجبوریته شیخ اول زنداني او بیا وواژه (۵۸۷هجري). شیخ د شهادت پرمهال ۳۸ کلن و او تر همدې عمره یې هم پنځوس کتابونه کښلي و، چې د اشراق فیلسوفی، عرفان و ان ارواپوهنې په برخه کې کم سیاله آثار دي.

دویم ښوونکی او د ارستو د مابعد الطبیعه نړیوال مفسر ابونصر فارابی یې تکفیر کړ او د هغه د الحاد د ثابتولو لپاره تهافت الفلاسفه ولیکل شو...

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)

یادونه: دلیکني د لیکنيزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

د نور د فیزیک، ریاضی، موسیقي او منطق لوی عالم ابویوسف یعقوب بن اسحاق الکندي ( ابوالحکما) یې وگواښه او د خپلو شاگردانو په لاس یې پرلپسې وویراوه، دومره چې خپلې لیکلې څو علمي رسالې یې په اور کې وسپړلې ... لوی فیلسوف، طبیب، کیمیا پوه ابوبکر محمد بن زکریای رازی د گوگړو(سولفوریک اسید)، الکولو او سپینو تیلو کاشف یې، چې نظریات یې په کیهان پېژندنه کې هم معتبر ول، ملحد او له نبوت څخه منکر وگانه د هغه د الحاد د تثبیت لپاره (اعلام النبوة) وکښل شو، ابن قیم الجوزیه د رازی د نظریاتو د ابطال لپاره دی په چټیتو سر د هوا و هوس غلام وگانه، تر دې بریده چې رازی مجبور شو د خپلې مسلمانۍ د اثبات لپاره په خپل مهم کتاب (الحوای) کې گڼ ځله ټینگار وکړ، چې کلک مسلمان دی. د رازی آثار پېړۍ پېړۍ سانسورېدل او ښایي لویه برخه یې د همدې سانسو له امله د تل لپاره ورک شول.

عين القضاة همدانی یې په ۳۳ کلنۍ کې تکفیر او په دار رازوړند کړ(۵۲۵ قمری).

ان د ابن عربي ( ابو عبدالله محمد بن علی الاندلسی المرسی الدماشقی محیی الدین) په شان وحدت الوجودی عارف او فیلسوف یې هم تکفیر کړ او که د فخر رازی او حموی په شان روښانه دیني علماو ملاتړ نه وای، حکم کېده، چې د ابن عربي ټول آثار هرځای چې وموندل شي، باید وسپړل شي.

دا کیسه همداسې راروانه ده او تر نن پورې را اوږدېږي.

فیزیک، ریاضیات، کیمیا او نور طبیعي علوم سخت دي، هغوی یې چې زده کولای نه شي کرکه ترې کوي. په تاریخ کې ډېر ځله همدغه کرکه د تکفیر په بڼه راخوټېدلې ده او وگړي څه، چې ټولني و ملتونه یې له پرمختگ و انساني ژونده بې برخې کړي دي.

هغه ولسونه، چې د «هب» تیلیسکوپ په زمانه کې دا شاربي، چې د نجونو زدکړه کفر ده که نه؟ خامخا هر هغه څوک، چې دوی غوندې فکر نه کوي، کافر گڼي.



د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ [maqalat@afghan-german.de](mailto:maqalat@afghan-german.de)

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ